

Dosarul nr.2ra-2118/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: I.Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: S.Gîrbu, V.Buhnaci, M.Guzun)

Î N C H E I E R E

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Caranda și Valentina Colesnicova împotriva Întreprinderii de Stat „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” (succesor în drepturi Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău) cu privire la anularea ordinului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de către Maria Caranda și apelul declarat de către Valentina Colesnicova, s-a casat hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2016, Maria Caranda a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” (succesor în drepturi Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău) cu privire la anularea ordinului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, din anul 1979 este angajată la ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău”, iar soțul ei, Dumitru Caranda a fost angajat prin transfer la aceiași întreprindere, din anul 1979 până în anul 2014.

Reclamanta a indicat că, fiind angajați prin transfer la ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău”, familia sa, a eliberat locul precedent de trai, un apartament cu 3 odăi.

Astfel, conform art.112 Cod de locuințe din 3 iunie 1983 și Regulamentul căminelor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM nr.214 din 21 iunie 1984, în baza hotărârii comune a comisiei de cazare, formate din

reprezentanții administrației și comitetului sindical, familiei lor, i-a fost acordat spațiu locativ în camerele (apartamentele) nr. XXXX, XXXX și XXXX ale căminului din str. XXXX, XXXX, cu suprafața totală de 54 m.p.

Maria Caranda a menționat că, acest fapt este dovedit prin borderoul ordinului de repartiție din 14 decembrie 1999 și ordinul directorului ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nr.138 din 10 decembrie 1999.

Reclamanta a susținut că, în prezent în încăperile litigioase trăiește familia sa compusă din 7 persoane, fapt dovedit prin certificatul nr. 441 din 1 iulie 2015, eliberat de Primăria comunei Stăuceni.

A afirmat că, membrii familiei sale dețin viza de domiciliu în camerele nr. XXXX, XXXX și XXXX ale căminului din str. XXXX, XXXX, fapt confirmat prin fișa buletinului de identitate.

Reclamanta a mai indicat că, la 25 noiembrie 2015, a primit de la conducerea ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” copia ordinului nr. 39 din 27 octombrie 2015, care prevedea modificarea pct. 1 din ordinul nr. 138 din 10 decembrie 1999 cu privire la cazare, în următoarea redacție: de a transmite temporar pe perioada relațiilor de muncă dreptul de a locui în căminul studentesc nr. XXXX din str. XXXX, XXXX, următoarelor persoane: Valentinei Colesnicova odaia nr.XXXX și Mariei Caranda odaia nr.XXXX.

Maria Caranda a considerat că în lipsa consimțământului său, administrația ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nu a dispus de dreptul legal să modifice hotărârea comună a comisiei de cazare și ordinul de repartiție.

A relatat în acest sens că, la 26 noiembrie 2015 s-a adresat administrației ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” cu cerere, prin care a invocat dezacordul cu ordinul menționat, însă până în prezent nu a primit niciun răspuns.

Reclamanta a accentuat că, familiei sale i-a fost acordat spațiu locativ în camerele nr.XXXX, XXXX și XXXX ale căminului din str. XXXX, XXXX în baza hotărârii comune a comisiei de cazare, formate din reprezentanții administrației și comitetului sindical. În baza hotărârii comune a comisiei de cazare, administrația a eliberat ordinul de repartiție din 14 decembrie 1999 și a fost adoptat ordinul directorului ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nr.138 din 10 decembrie 1999, pe care îl consideră ilegal.

Ca urmare, reclamanta a considerat că a fost prejudiciată moral.

Reclamanta a solicitat anularea ordinului nr. 39 din 27 octombrie 2015 a directorului Întreprinderii de Stat „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” (succesor în drepturi Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău) „Cu privire la modificarea ordinului nr. 138 din 10 decembrie 1999”, încasarea sumei de 20 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 000 de lei.

La 4 mai 2016, Valentina Colesnicova prin cererea depusă, a solicitat intervenirea în proces, în calitate de coreclamantă, cerând anularea ordinului nr.39 din 27 octombrie 2015 „Cu privire la modificarea ordinului nr.138 din 10 decembrie 1999”, încasarea sumei de 20 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin ordinul nr.39 din 27 octombrie 2015 se prevede modificarea pct. 1 din ordinul nr.138 din 10 decembrie 1999 cu privire la cazare, în următoarea redacție „de a transmite temporar pe perioada relațiilor de muncă dreptul de a locui în căminul studentesc nr.XXXX din str. XXXX, XXXX următoarelor persoane: Valentinei Colesnicova odaia nr. XXXX și Mariei Caranda odaia XXXX.

A menționat Valentina Colesnicova că, fără consimțământul său, administrația ÎS „Colegiului Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nu a avut drept legal să modifice hotărârea comună a comisiei de cazare și ordinul de repartitie, aceasta deoarece, din anul 1984 până în prezent dânsa este angajata întreprinderii.

Valentina Colesnicova a specificat că, conform art.112 Cod de locuințe și Regulamentului căminelor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al RSSM nr.214 din 21 iunie 1984, în baza hotărârii comune a comisiei de cazare, formate din reprezentanții administrației și comitetului sindical, familiei sale i-a fost acordat spațiu locativ în camerele (apartamentele) nr.XXXX, XXXX și XXXX ale căminului din str. XXXX, XXXX, cu suprafața totală de 54 m.p. Acest fapt este demonstrat prin cererea din 24 ianuarie 1996, ordinul ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nr.138 din 10 decembrie 1999 și ordinul de repartitie din 14 decembrie 1999.

A mai relatat că dânsa și fiica sa, își au viza de domiciliu în încăperile litigioase, fapt confirmat prin fișele buletinelor de identitate.

Reclamanta a considerat că, ordinul directorului ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” este ilegal și urmează a fi anulat, or, familiei sale i-a fost acordat spațiul locativ în camerele nr.XXXX, XXXX și XXXX ale căminului din str. XXXX, XXXX în baza hotărârii comune a comisiei de cazare, formate din reprezentanții administrației și a comitetului sindical.

Totodată, a indicat că în baza hotărârii comune a comisiei de cazare administrația a eliberat ordinul de repartitie din 14 decembrie 1999 și a fost adoptat ordinul ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nr.138 din 10 decembrie 1999.

Astfel că, ordinul ÎS „Colegiului Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nr.39 din 27 octombrie 2015 „Cu privire la modificarea ordinului nr.138 din 10 decembrie 1999” urmează a fi anulat ca ilegal.

A mai considerat reclamanta că, administrația urmează să-i repare prejudiciul moral cauzat, prin plata compensației bănești în sumă de 20 000 de lei, deoarece prin adoptarea ordinului în cauză i-au fost cauzate suferințe psihice.

Prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Caranda și Valentina Colesnicova împotriva ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” (succesor în drepturi Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău) cu privire la anularea ordinului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 9 iunie 2017, Maria Caranda a declarat apel împotriva hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 16 iunie 2017, Valentina Colesnicova a declarat apel împotriva hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Maria Caranda și apelul declarat de către Valentina Colesnicova, casată hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de către Maria Caranda și Valentina Colesnicova împotriva ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” (succesor în drepturi Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău) cu privire la anularea ordinului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a anulat ordinul ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nr. 39 din 27 octombrie 2015 „Cu privire la modificarea ordinului nr. 138 din 10 decembrie 1999”. S-a încasat de la Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău în beneficiul Mariei Caranda suma de 5 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Caranda și Valentina Colesnicova, a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a evidențiat că ordinul nr. 139 din 27 octombrie 2015 emis de ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” este ilegal și urmează a fi anulat, deoarece intimatul nu a ținut cont de prevederile art. 110, 112 și 113 ale Codului cu privire la locuințe al RSSM (în vigoare la data emiterii ordinului contestat).

Astfel, Colegiul a conchis că Codul cu privire la locuințe stabilește în mod expres condițiile în care persoana poate fi evacuată din încăperile de serviciu, pe când, în speță, ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” nu a indicat nicio condiție stabilită de Codul cu privire la locuințe al RSSM, care să permită retragerea spațiului locativ de serviciu din posesie și folosință.

Prin urmare, se reține că deși, ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” a decis de a modifica ordinul nr. 138 din 10 decembrie 1999, ultima nu a modificat și ordinele de repartitie a spațiilor locative litigioase, emise pe numele Mariei Caranda și Valentinei Colesnicova.

Mai mult că, Colegiul a menționat că, ordinul nr. 139 din 27 octombrie 2015, urmează a fi anulat, așa cum acest ordin contravine prevederilor imperative ale Codului cu privire la locuințe al RSSM, în vigoare la data emiterii ordinului.

Instanța de apel a notat că, deși ÎS „Colegiul Național de Viticultură și Vinificație din Chișinău” în ordinul contestat a făcut trimitere la mai multe norme legale, acesta nu a indicat niciun temei de drept, care i-ar permite să retragă din posesie și folosință o parte din spațiu locativ de serviciu, acordat apelantelor încă în anul 1999.

Ca urmare din cumulul celor expuse, Colegiul a conchis că probatoriul administrat, denotă că Maria Caranda domiciliază continuu și perpetuu din 1999 în camerele XXXX, XXXX și XXXX din căminul nr. XXXX, str. XXXX, XXXX, XXXX, iar Valentina Colesnicova domiciliază continuu și perpetuu din 1999 în camerele XXXX, XXXX și XXXX din căminul nr. XXXX, str. XXXX, XXXX, XXXX și dânssele respectă sarcinile de întreținere, însă de alt spațiu locativ principal și statornic nu dispun, respectiv este stabilită o legătură indispensabilă

între Maria Caranda, Valentina Colesnicova și locuința dată, atașamentul fiind ca pentru un bun al lor, perceput ca fiind domiciliul lor.

Corespunzător s-a constatat că, locuințele din litigiu cu adevărat reprezintă locuința statornică a Mariei Caranda și Valentinei Colesnicova, și acestea au stabilit relații durabile cu bunul imobil, astfel că, camerele XXXX, XXXX, XXXX din căminul nr. XXXX, din str. XXXX, XXXX, XXXX, reprezintă „domiciliul” Mariei Caranda în sensul art. 8 din Convenție, iar camerele XXXX, XXXX și XXXX din căminul nr. XXXX, str. XXXX, XXXX, XXXX reprezintă „domiciliul” Mariei Colesnicova în sensul art. 8 din Convenție.

Cu referire la prejudiciul moral suportat de Maria Caranda și Valentina Colesnicova, instanța de apel având în susținere prevederile art. 1422 și 1423 ale Codului civil, a respins cerințele înaintate privind repararea prejudiciului moral, or, apelantele nu au prezentat probe prin care să confirme că prin acțiunile intimatei le-a fost cauzat prejudiciu moral.

La 8 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău, a declarat recurs împotriva deciziei din 6 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că a aplicat și interpretat eronat normele de drept material și a fost aplicată o lege ce nu trebuia aplicată.

Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău a susținut că nu a fost adus niciun argument și nu a fost prezentată nicio probă care ar confirma ilegalitatea ordinului contestat, nefiind contestate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

A subliniat recurenta că, instanța de apel a neglijat total poziția pârâtului, bazându-se doar pe argumentele apelantelor.

Totodată, a remarcat că membrii familiei Mariei Caranda, nu locuiesc în cămin, nu au fost angajații instituției și nu au dreptul de a fi cazați în căminul studentesc, iar bonurile de plată și certificatul secției resurse umane, raportul de vizită și scrisoarea Primăriei com. Stăuceni, atestă cu certitudine că serviciile comunale se achită doar pentru două persoane. Aceiași situație se constată și la Valentina Colesnicova, chiar dacă fiica ultimei, Victoria Ruda deține viza de reședință, dânsa nu locuiește la această adresă.

Mai mult, aplicarea vizei de reședință nu prezumă dreptul de proprietate.

Finalmente, soții Caranda au fost asigurați de către Primăria com. Stăuceni cu lot de teren în XXXX, str. XXXX, cu suprafața de 0,06 ha, pentru construcția casei de locuit, fapt confirmat prin titlul de proprietate eliberat la 11 septembrie 2006.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin referința din 17 octombrie 2018, Valentina Colesnicova a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 500 de lei.

La fel, prin referința din 17 octombrie 2018, Maria Caranda a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1 500 de lei.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea

nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 6 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 8 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre

probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Instituția Publică Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva